

PESÄLUETTELO

SISÄLTÖ

1 YLEISTÄ

2 PESÄLUETTELOON LAATIMINEN JA VAHVISTAMINEN

2.1 Pesäluettelon laatiminen

2.2 Pesäluettelon vahvistaminen ja toimittaminen

3 PESÄLUETTELOON SISÄLTÖ

3.1 Yleistä

3.1.1 Vähimmäisvaatimusten mukainen pesäluettelo

3.1.2 Täydellinen pesäluettelo

3.1.3 Velkojen ilmoittaminen rikosilmoituksen yhteydessä

3.1.4 Konkurssipesään kuuluva omaisuus

3.1.5 Pesäluettelon ryhmittely

3.2 Inventaario

3.3 Omaisuuden arvostaminen

3.4 Varat

3.4.1 Pysyvät vastaavat

3.4.2 Vaihtuvat vastaavat

3.4.3 Muut varat

3.5 Velat

3.6 Vastuut

4 PESÄNHOITAJAN ARVIO JAKO-OSUUKSISTA

5 TIIVISTELMÄ

1

YLEISTÄ

Pesäluettelon tarkoituksena on antaa havainnollinen ja todenmukainen kuva velallisen taloudellisesta tilanteesta konkurssin alkaessa. Pesäluettelo perustuu pesänhoitajan arvioon konkurssipesään sisältyvästä omaisuudesta ja sen käyvästä arvosta sekä velalliselta, velkojilta ja kirjanpidosta saataviin velkatietoihin. Pesäluettelon tiedoilla on tärkeä merkitys päätettäessä konkurssin jatkumisesta tai raukeamisesta, kuluvastuun ottamisesta ja julkisselvitykseen siirtymisestä. Pesäluettelo on pohjana arvioitaessa velkojille kertyvän jako-osuuden määrää. Velkojat käyttävät päätösvaltaansa pesäluettelon velkojaluetellon perusteella, kunnes saatavat ovat valvonnassa tai muutoin täsmentyneet.

2

PESÄLUETTELON LAATIMINEN JA VAHVISTAMINEN

2.1 Pesäluettelon laatiminen

Pesänhoitajan tulee laatia velallisen varoista ja veloista pesäluettelo. Velallisen velvollisuutena on antaa pesänhoitajalle kaikki sellaiset tiedot, jotka ovat tarpeen luotettavan pesäluettelon laatimiseksi. Pesäluettelon laadinnassa tulee käyttää pohjana velallisen kirjanpito- ja muuta liiketoimintaan liittyvää aineistoa, jos sitä voidaan pitää luotettavana. Pesänhoitajan arvio kirjanpidon tasosta ja lausuma mahdollisten puutteiden tai virheiden merkityksestä pesäluettelon laatimiseen sisältyvät velallisselvitykseen.

Konkurssilain (120/2004) 8 luvun 9 §:n mukaan pesänhoitajalla on lisäksi sama oikeus kuin velallisella itsellään saada pesäluettelon laatimista ja muiden tehtäviensä hoitamista varten myös ulkopuolisilta tahoilta salassapitosäynnösten estämättä tarpeelliset tiedot velallisen pankkitileistä, maksuliikenteestä, rahoitusta koskevista sopimuksista ja sitoumuksista, velallisen varallisuudesta, verotuksesta ja muista velallisen taloudellista asemaa tai velallisen harjoittamaa taloudellista toimintaa koskevista seikoista.

Pesäluettelon laatimisesta säädetään konkurssilain 9 luvun 1 §:ssä. Pesäluettelo on laadittava kahden kuukauden kuluessa konkurssin alkamisesta. Määräajasta on mahdollista poiketa vain pesänhoitajasta riippumattomasta erityisestä syystä, kuten kirjanpidon keskeneräisyyden, velallisen pakoilun tai pesän laajuuden vuoksi. Mikäli pesäluettelon laatiminen viivästyy, pesänhoitajan on tehtävä tästä ilmoitus konkurssiasiaa käsittelevälle tuomioistuimelle. Ilmoituksesta tulee ilmetä syyt, joiden vuoksi pesäluettelo ei ole laadittu määräajassa ja arvio pesäluettelon valmistumispäivämäärästä.

Pesänhoitajan on lisäksi tallennettava samansisältöinen viivästymisilmoitus konkurssi- ja yrityssaneerausasioiden asianhallintajärjestelmä Kostiin ja tehtävä järjestelmään tarvittava merkintä. Kosti-merkintä on tehtävä ja ilmoitus tallennettava heti, kun peruste siihen on tiedossa, ja joka tapauksessa ennen määräajan päättymistä. Jos este pesäluettelon valmistumiselle ei arvioidunkaan ajan puitteissa poistu, on Kostiin tehtävä uusi merkintä ja tallennettava uusi ilmoitus, joka on toimitettava myös tuomioistuimelle. Pesäluettelo on kaikissa tapauksissa laadittava ilman aiheetonta viivytystä.

Pesänhoitajan tulee kiinnittää velallisen huomiota niihin seuraamuksiin, jotka velalliselle voivat aiheutua myötävaikutus- ja tietojenantovelvollisuuden laiminlyönnistä. Tarvittaessa pesänhoitajan on ilman aiheetonta viivytystä esitettävä tuomioistuimelle vaatimus konkurssilain 4 luvun 11 §:ssä säädetyn pakkokeinon määrittämiseksi velvollisuuksiaan laiminlyöväälle velalliselle.

Pesänhoitaja ei voi esittää konkurssin raukeamista ennen kuin pesäluettelo ja velallisselvitys on laadittu. Pesänhoitaja voi kuitenkin esittää konkurssin raukeamista, jos pakoilevaa velallista ei pakkokeinoista huolimatta kohtuullisessa ajassa tavoiteta vahvistamaan pesäluetteloa.

Konkurssin jatkuessa velallinen voidaan velvoittaa täyttämään myötävaikutusvelvollisuutensa ja vahvistamaan pesäluettelo oikeaksi vielä konkurssimenettelyn myöhemmässä vaiheessa.

Konkurssilain 4 luvun 12 §:ssä määritellään se, keitä pidetään velallisena sovellettaessa velallisen oikeuksia ja velvollisuuksia koskevia säännöksiä. Tuomioistuimen määräyksestä velallispiiriä voidaan myös laajentaa. Pesänhoitajan on tarvittaessa vaadittava tuomioistuinta antamaan määräys, jolla säännöksen tarkoittama henkilö velvoitetaan täyttämään velallisen myötävaikutusvelvollisuus tai vahvistamaan pesäluettelo.

2.2 Pesäluettelon vahvistaminen ja toimittaminen

Velallisen on allekirjoituksellaan vahvistettava pesäluettelo oikeaksi. Pesänhoitajan tulee lähettää pesäluettelo velalliselle etukäteen tai muutoin varata velalliselle riittävä aika pesäluetteloon tutustumista varten ennen sen vahvistamista oikeaksi. Velallinen voi vahvistaa pesäluettelon joko henkilökohtaisesti läsnä ollen tai käyttämällä vahvaa tunnistautumista. Vahvistaminen voi poikkeuksellisesti tapahtua myös postin välityksellä tai sähköpostitse.

Jos pesäluettelo ei velallisen käsityksen mukaan ole joltain osin oikea, hänen tulee esittää tai liittää siihen tarpeelliseksi katsomansa täydennykset, oikaisut tai muut huomautukset. Näiden varaumien tulee olla täsmällisiä ja perusteltuja. Pesänhoitajan tulee aina ilmoittaa velalliselle mahdollisuudesta varaumien tekoon ja korostaa sitä, että vastuu pesäluettelon tietojen paikkansa pitävyydestä on velallisella.

Pesähoitajan vaatimuksesta tuomioistuin voi määrätä, että velallisen on pesäluettelon allekirjoittamisen sijasta saavuttava tuomioistuimeen ja vahvistettava siellä valallaan tai vakuutuksellaan pesäluettelo oikeaksi. Vaatimuksen esittämiselle voi olla aihetta esimerkiksi, jos on syytä epäillä, että velallinen salaa tai antaa vääriä tietoja taikka kieltäytyy kokonaan allekirjoittamasta pesäluetteloa. Velallista voidaan vaatia tuomioistuimessa antamaan muutoinkin tietoja pesäluetteloa varten.

Velallisella on konkurssilain 4 luvun 5 a §:n itsekriminointisuojaan perusteella oikeus jättää antamatta tietoja niistä seikoista, joihin esitutkinta tai syyte perustuu. Jos velallinen on itsekriminointisuojaan perusteella jättänyt antamatta tietoja, velallisen on ilmoitettava tästä viimeistään pesäluettelon oikeaksi vahvistamisen yhteydessä.

Jättäessään kertomatta pesähoitajalle tietoja itsekriminointisuojaan koskevan säännöksen nojalla velallisen on yksilöitävä rikosepäily ja sitä koskeva esitutkinta tai syyte. Pesähoitajan on varmistettava velallisen ilmoittamien itsekriminointisuojaan perusteiden todenmukaisuus.

Konkurssilain 9 luvun 1 §:n 4 momentin mukaan pesähoitajan tulee toimittaa pesäluettelo velalliselle, suurimmille velkojille ja pyynnöstä muillekin velkojille viipymättä luettelon valmistuttua. Pesäluettelon liitteet toimitetaan vain pyynnöstä. Pesäluettelo toimitetaan konkurssiasiamiehelle tallentamalla pesäluettelo Kostiin.

Pesäluettelo sisältää aina henkilötietoja. Lisäksi pesäluetteloon kirjataan usein tietoja, joiden osalta on säädetty konkurssilain 14 luvun 13 §:ssä salassapitovelvollisuus. Mainitun lainkohdan mukaan pesähoitaja, velkoja tai velkojatoimikunnan jäsen taikka hänen palveluksessaan oleva tai hänen käyttämänsä avustaja tai asiantuntija ei saa ilmaista sivulliselle eikä käyttää yksityiseksi hyödykseen menettelyn yhteydessä tietoonsa saamaa seikkaa, joka koskee velallisen taloudellista asemaa, terveydentilaa tai muita henkilökohtaisia oloja taikka velallisen tai konkurssipesän liikesalaisuutta.

Mikäli pesähoitaja luovuttaa pesäluettelon konkurssimenettelyn asianosaispiiriin ulkopuoliselle taholle, on salassa pidettävät tiedot peitettävä. Tietojen peittämisen tulee käydä ilmi asiakirjasta.

Pesähoitajan on tarvittaessa muistutettava kaikkia velalliseen tai konkurssipesään liittyviä tietoja saavia henkilöitä salassapitovelvollisuudesta. Salassapitovelvollisuuden rikkomisesta on säädetty rangaistus rikoslain (39/1889) 38 luvun 1 ja 2 §:ssä.

Konkurssiasiaain neuvottelukunta on antanut suosituksen Pesähoitajan selonteko- ja tietojenantovelvollisuudesta (nro 5), jossa käsitellään tarkemmin salassapitovelvollisuutta.

Velallisen myötävaikutus- ja tietojenantovelvollisuutta on käsitelty myös neuvottelukunnan Konkurssipesän haltuunottoa koskevassa suosituksessa

(nro 1) ja Konkurssivelallisten neuvontaa ja ohjausta koskevan suosituksen (nro 15) liitteessä.

3

PESÄLUETTELOON SISÄLTÖ

3.1 Yleistä

Pesäluetteloon tulee merkitä velallisella konkurssin alkaessa oleva omaisuus sekä velat ja vastuut. Kun on tiedossa, että konkurssi jatkuu täysimittaisena menettelynä, on laadittava täydellinen pesäluettelo. Jos konkurssin alkuvaiheessa ei ole tiedossa, jatkuuko konkurssi täysimittaisena menettelynä, pesänhoitajalla ei ole velvollisuutta selvittää kaikkia velkoja yksityiskohtaisesti, ja hän voi keskittyä velallisen varallisuuden ja velallisselvitykseen tarvittavien seikkojen, kuten konkurssin syiden ja velallisen toiminnan selvittämiseen.

Pesäluettelon sisällön keventäminen on pesänhoitajan harkinnassa. Pesänhoitaja voi laatia täydellisen pesäluettelon silloinkin, kun edellytykset sen keventämiselle täyttyvät.

3.1.1 Vähimmäisvaatimusten mukainen pesäluettelo

Pesäluettelon sisältövaatimuksista säädetään konkurssilain 9 luvun 1 §:ssä. Jos konkurssi tulee todennäköisesti raukeamaan, pesäluettelon on täytettävä ainoastaan vähimmäisvaatimukset. Tällöin riittää, että pesäluetteloon merkitään vain suurimmat velkojat ja niiden saatavat ja merkittävimmät muut sitoumukset, joita ovat esimerkiksi velallisen antamat rahallisesti merkittävät takaukset ja vierasvelkapantit. Muista veloista ja sitoumuksista on tarpeen merkitä ainoastaan pesänhoitajan arvio niiden kokonaismäärästä. Velallisella konkurssin alkaessa oleva omaisuus tulee merkitä täydellisesti.

Muita kuin suurimpia velkojia tai näiden saatavia ei tarvitse merkitä pesäluetteloon, jos konkurssin arvioidaan raukeavan (ks. kuitenkin 3.1.3). Vastaavasti velkojien ei tarvitse lainkaan ilmoittaa saataviaan ennen kuin konkurssin tiedetään jatkuvan.

Suurimmilla velkojilla tarkoitetaan saatavansa määrän puolesta merkittävimpiä velkojia, joita tulee arvioida kussakin konkurssissa erikseen. Pienessä konkurssipesässä voi pienehkökin saatava kuulua suurimpiin. Suurimpien velkojien määräytymisessä ei merkitystä tule antaa sille, mikä on saatavan suuruus suhteutettuna velkojan liiketoiminnan kokoon.

Saataviensa määrän puolesta merkittävimmät vakuudettomat velkojat tulee lukea suurimpien velkojien joukkoon, vaikka niiden saatavat olisivatkin huomattavasti pienempiä kuin suurimpien vakuusvelkojien saatavat. Sekä

suurimmat etuoikeutetut velkojat (lähinnä panttivelkojat) että suurimmat etuoikeudettomat velkojat on syytä lukea suurimpien joukkoon.

Velkojen maksunsaantijärjestyksestä annetun lain (1578/1992) 6 §:n mukaiset viimesijaiset saatavat eivät tuota konkurssilain 15 luvun 3 §:n mukaan äänioikeutta kyseisille velkojille. Suurikaan viimesijainen saatava ei myöskään tuota asemaa pesäluettelon suurimpien velkojen joukossa.

Jos suurimpien velkojen joukkoon on lukeutumassa velallisen läheinen, jollaiseksi on katsottava esimerkiksi samaan konserniin kuuluva yhtiö, pesähoitajan voi olla syytä merkitä pesäluetteloon myös suurimmat lähipiiriin kuulumattomat velkojat.

3.1.2 Täydellinen pesäluettelo

Mikäli konkurssimenettelyyn voidaan arvioida jatkuvan täysimittaisena, pesähoitajan on syytä merkitä pesäluetteloon velallisen kaikki velat ja sitoumukset, koska konkurssin jatkuessa kaikki velkojat on kuitenkin selvitettävä ennen valvontapäivän määrittämistä. Velallisella konkurssin alkaessa oleva omaisuus tulee merkitä täydellisesti.

3.1.3 Velkojen ilmoittaminen rikosilmoituksen yhteydessä

Jos velallisen kaikkia velkoja ei ole merkitty pesäluetteloon, neuvottelukunta suosittelee, että pesähoitaja asianomistajarikosta koskevan rikosilmoituksen yhteydessä ilmoittaa poliisille kirjanpidosta ilmenevät velkojat ja niiden saatavat. Jos esitutkinta todennäköisesti tulee koskemaan ainoastaan epäiltyä kirjanpitorikosta, ei velkojen ilmoittaminen ole tarpeen.

3.1.4 Konkurssipesään kuuluva omaisuus

Konkurssilain 5 luvun 1 §:n mukaan konkurssipesään kuuluu velallisella konkurssin alkaessa olevan omaisuuden lisäksi myös omaisuus, jonka velallinen saa ennen konkurssin päättymistä. Pesäluetteloon merkitään siten myös omaisuus, jonka velallinen on saanut konkurssin alettua. Konkurssilain 5 luvun 3 §:n 1 momentin mukaan omaisuus, jota ei voida ulosmitata, ei kuulu konkurssipesään eikä sitä merkitä pesäluetteloon.

Luonnollisen henkilön konkurssipesään ei kuitenkaan kuulu hänen konkurssin alkamisen jälkeen ansaitsemansa tulo tai saamansa omaisuus eikä omaisuus, jonka velallinen saa ulosottokaaren mukaan erottaa. Ulosottokaaren (705/2007) 4 luvun 21 §:n mukaan erottamisedun piiriin kuuluvat muun muassa tavanomainen koti-irtaimisto, henkilökohtaiset esineet, tarpeelliset työvälineet ja muun vastaavan tulon puuttuessa suojaosuus 1,5 kertaisena.

3.1.5 Pesäluettelon ryhmittely

Tiedot varoista ja veloista voidaan ryhmitellä käyttäen perustana kirjanpitoasetuksessa vahvistettua taseen kaavaa. Yksittäisen konkurssipesän ominaispiirteet voivat antaa syyn poiketa taseen kaavasta siten, että tiedot merkitään tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina.

3.2 Inventaario

Velallisen omaisuus on inventoitava ja tarvittaessa valokuvattava mahdollisimman pian asettamispäätöksen jälkeen.

Pesähoitajan on harkittava kulloinkin tarkoituksenmukaisin tapa inventaarion tekemiseksi ja annettava yksityiskohtaiset ohjeet sen tekijälle. Pesähoitaja vastaa siitä, että inventaario on asianmukaisesti tehty, suorittaapa sen pesähoitajan sijasta velallisen henkilökunta, ulkopuolinen taho tai velallinen.

Inventaariosta tulee laatia riittävän yksityiskohtainen luettelo. Luetteloon on merkittävä tarkoituksenmukaisella tavalla omaisuuden sijaintipaikka (toimipaikka, rakennus, huone, kerros tms.).

Velallisen hallinnassa oleva sivullisen omaisuus, joka voidaan erottaa velallisen omaisuudesta, ei kuulu konkurssipesään. Sivullisen omaisuus tulee tarvittaessa luetteloida, merkitä ja pitää erillään pesään kuuluvasta omaisuudesta.

3.3 Omaisuuden arvostaminen

Velallisen omaisuus tulee arvostaa käypään eli todennäköiseen luovutushintaan. Hyvä pesähoitotapa edellyttää, että pesähoitaja pyrkii velallisen ja tarvittaessa ulkopuolisten asiantuntijoiden avulla selvittämään omaisuuden käyvän hinnan. Asiantuntijoiden käyttäminen voi olla perusteltua, jos pesässä on yksittäisiä arvokkaita esineitä tai laadultaan vaikeasti arvioitavaa omaisuutta. Asiantuntija-arvion hankkiminen ei ole tarpeen, jos omaisuuden arvo on ilmeisen vähäinen tai kun on selvää, että pantatusta omaisuudesta ei tule kertymään pesään varoja.

Pesäluetteloon voidaan poikkeuksellisesti merkitä varojen todennäköisen luovutushinnan lisäksi myös kirjanpitoarvo. Pesäluettelon luettavuuden ja selkeyden varmistamiseksi kirjanpitoarvo voidaan tällöin merkitä esimerkiksi sulkeisiin, alaviitteeseen tai omaksi sarakkeeksi. Jos velallisen kirjanpitoa voidaan pitää luotettavana ja arvostuksiltaan oikeana, pesäluetteloarvoina voidaan käyttää pelkästään kirjanpidon arvoja. Kirjanpitoarvojen käyttäminen soveltuu lähinnä laajoihin konkurssipesiin ja tilanteisiin, joissa pesähoitajalla ei ole mahdollisuutta selvittää varojen todennäköistä luovutushintaa.

Arviointiperusteet tulee mainita erikseen kunkin omaisuuslajin tai -erän osalta (kirjanpitoarvo, mahdolliset epäkuranttiusvähennykset, hankitut arviolausunnot, saadut ostotarjoukset jne.).

3.4 Varat

3.4.1 Pysyvät vastaavat

Pysyviin vastaaviin luetaan velallisen käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset. Pesäluettelossa omaisuus voidaan ryhmitellä vahvistetun tasekaavan mukaisesti aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin. Pitkäaikaisiin sijoituksiin luettavat osakkeet, osuudet ja saamiset voidaan selvyiden vuoksi merkitä pesäluetteloon rahoitusomaisuudeksi (kohta 3.4.2)

Aineettomia hyödykkeitä, joilla voi olla taloudellista arvoa, ovat lähinnä patentit, tekijänoikeudet ja tavaramerkkioikeudet (immateriaalioikeudet). Pesäluetteloon tulee inventoida muutkin kuin kirjanpitoon merkityt ja rekisteröidyt immateriaalioikeudet.

Aineellisia hyödykkeitä ovat maa- ja vesialueet, rakennukset ja rakennelmat, koneet ja kalusto sekä muut vastaavat hyödykkeet. Kiinteistöjen osalta pesäluettelossa on mainittava niitä mahdollisesti rasittavien panttivelkojen määrä sekä tiedossa olevat panttivelkojat.

Omistuksenpidätys- tai takaisinottoehdoin ostetut esineet on merkittävä omaksi ryhmäkseen tai muutoin ilmaistava selvästi, että omistusoikeus näihin ei ole siirtynyt velalliselle. Esineiden arvoksi voidaan merkitä nettoarvo, joka saadaan vähentämällä esineen käyvästä arvosta siihen kohdistuva velkaosuus. Jos pesäluetteloon merkitään esineen käypä bruttoarvo, on siihen kohdistuvan osamaksuvelan määrä mainittava erikseen.

3.4.2 Vaihtuvat vastaavat

Vaihtuviin vastaaviin luetaan velallisen vaihto- ja rahoitusomaisuus.

Vaihto-omaisuutta ovat aineet ja tarvikkeet, keskeneräiset ja valmiit tuotteet sekä tavarat, jotka on ryhmiteltävä omiksi luetteloikseen. Aineiden ja tarvikkeiden sekä keskeneräisten tuotteiden arvoon vaikuttaa se, saadaanko ne valmistettua valmiiksi tuotteiksi ja myytyä pesän toimesta. Jos näin on, asiasta on mainittava kyseisen omaisuuserän kohdalla.

Rahoitusomaisuus muodostuu velallisen saamisista, rahoitusarvopapereista, käteiskassasta ja pankkisaamisista.

Tili-, laina- ja muista saamisista on pesäluetteloon merkittävä velallisen nimi, postiosoite ja saatavan määrä asettamishetken mukaisena. Jos pesäluetteloa laadittaessa on tiedossa, että saaminen on epävarma tai riitainen, siitä on

mainittava pesäluettelossa. Tällaisia pesäluetteloon kirjattavia seikkoja ovat muun muassa riittäisyyden peruste, velallisen maksukyky tms. pesänhoitajan tietoon tullut kertymän kannalta merkityksellinen seikka. Saamisista velalliselle mahdollisesti annetut vakuudet on mainittava.

Rahoitusarvopapereihin luetaan osakkeet, osuudet muissa yhtiöissä kuten avoimissa yhtiöissä, kommandiittiyhtiöissä tai osuuskunnissa sekä muut arvopaperit kuten mm. joukkovelkakirjalainat.

Käteiskassa on laskettava heti konkurssin alettua. Pesäluetteloon on merkittävä käteiskassan todellinen määrä. Jos kirjanpitovelvollisen velallisen kassatilin saldo ja pesässä todellisuudessa olevan kassan määrä eivät täsmää, pesänhoitajan on selvitettävä, onko kassasta mahdollisesti puuttuva osuus merkittävä velallisen saatavaksi toimitusjohtajalta tai muulta kassasta vastaavalta henkilöltä.

Pankkisaamiset on merkittävä asettamispäivän saldojen mukaisesti riippumatta pankilla mahdollisesti olevasta vastasaamisten kuittausoikeudesta. Kuittausoikeudesta tulee tehdä huomautus esimerkiksi omaksi sarakkeekseen siten, että todellisten pesään kuuluvien varojen määrä voidaan havaita. On huomattava, että konkurssilain 6 luvun 5 §:n mukaan luottolaitoksella ei ole kuitenkaan oikeutta kuitata saatavaansa velalliselta varoilla, jotka ovat maksuliikenteen hoitamiseen tarkoitettulla velallisen tilillä.

3.4.3 Muut varat

Pesäluetteloon tulee merkitä myös sellaiset velallisen varat, jotka eivät välttämättä näy kirjanpidosta, mutta jotka todennäköisesti lisäävät realisointikertymää.

Muita varoja voivat olla esimerkiksi:

- yksityisen elinkeinonharjoittajan yksityisomaisuus (pois lukien ulosmittauskelvottomat varat)
- velalliselle kuuluva osuus kuolinpesään
- vakuutus sopimukseen perustuvat saatavat
- siirtokelpoiset sopimukset
- maksetut ennakot

3.5 Velat

Pesäluetteloon on merkittävä vain ne velat, joiden peruste on syntynyt ennen konkurssiin asettamista. Velkojen vanhentumiseen ja täytäntöönpanokelpoisuuden puuttumiseen on syytä kiinnittää huomiota.

Tiedot veloista voidaan, jos se on tarkoituksenmukaista, ryhmitellä kirjanpitoasetuksessa vahvistetun tasekaavan mukaisesti. Toisaalta ryhmittelynä voidaan myös käyttää esim. jakoa palkka-, rahoituslaitos-, vakuutusmaksu-, vero-, vuokra-, tili- ja muihin velkoihin.

Pesäluetteloon on merkittävä velkojan nimi, postiosoite ja velan määrä konkurssihetkellä. Velan määräksi merkitään pääoma ja sille konkurssin asettamispäivään asti laskettu korko. Jos velkoja ei ole ilmoittanut koron osuutta, sitä ei tarvitse laskea. Korot tarkentuvat lopullisesti konkurssivalvonnassa. Konkurssilain 12 luvun 2 §:n mukaan muut kuin euromääräiset velat on merkittävä euroina konkurssin alkamispäivän kurssin mukaan.

Pesänhoitajan tulee varmistaa velallisen ilmoittamien velkojen saldot, jos tietojen oikeellisuutta on aihetta epäillä. Julkisvelkojen ja suurimpien yksityisten velkojen saatavien saldot on aina syytä tarkistaa velkojilta.

Velkojalla saatavastaan mahdollisesti oleva vakuus tai kuitattavissa oleva vastasaatava on merkittävä pesäluetteloon. Erityisesti on tältä osin huolehdittava siitä, ettei vastuueriä merkitä kahteen kertaan.

Konkurssia edeltäneen yrityssaneerausmenettelyn aikana syntyneet, velkojen maksunsaantijärjestyksestä annetun lain 3 a §:n nojalla etuoikeutetut velat tulee merkitä pesäluetteloon omaksi ryhmäkseen. Saneerausmenettelyn aikana syntyneet velat saavat suorituksen parhaalla etuoikeudella velkojen maksunsaantijärjestyksestä annetun lain 3 §:ssä tarkoitettujen pantti- ja pidätysoikeudella turvattujen saatavien jälkeen. Selvittäjän ja valvojan palkkio ja kustannusten korvaus on maksettava konkurssipesän varoista ennen saneerausmenettelyn aikana syntyneitä velkoja, joten nämä erät on myös merkittävä pesäluettelossa selkeästi omaksi ryhmäkseen.

3.6 Vastuut

Pesäluetteloon tulee merkitä velallisen takaus- ja muut vastuut sekä velallisen antamat pantit. Vastuista on mahdollisuuksien mukaan ilmoitettava kenelle ja minkä velvoitteen vakuudeksi vastuusitoumus on annettu tai omaisuus on pantattu sekä panttien etuoikeusjärjestys.

Omaisuseriä koskevat vastuut voidaan merkitä joko kunkin omaisuserän kohdalle tai vaihtoehtoisesti omaksi ryhmäkseen.

4

PESÄNHOITAJAN ARVIO JAKO-OSUUKSISTA

Pesäinhoitajan tulee liittää pesäluetteloon arviolaskelma omaisuuden rahaksi muuton tuloksesta ja konkurssipesän kustannuksista. Laskelman perusteella pesäinhoitaja voi arvioida velkojen saataville kertyvän jako-osuuden.

Konkurssipesän kustannuksia arvioitaessa tulee ottaa huomioon tuomioistuinmenettelystä perittävät oikeudenkäyntimaksut, pesäinhoitajan palkkio sekä pesän selvityksestä ja hoidosta aiheutuvat muut tavanomaiset kustannukset.

Arviolaskelmassa on lisäksi otettava huomioon muut ennakoitavissa olevat seikat, jotka vaikuttavat jako-osuuksien lopulliseen määrään ja jakautumiseen velkojen kesken. Näitä ovat esimerkiksi kuittaukset, massavelkaiset palkkasaatavat ja pantatun omaisuuden myynneistä pesään mahdollisesti kertyvät varat.

5

TIIVISTELMÄ

Pesäinhoitajan on laadittava pesäluetteloon tiivistelmä velallisen taloudellisesta tilanteesta, jos tiivistelmän laatiminen on tarkoituksenmukaista. Pesäluettelon laajuus voi olla syy, jonka perusteella tiivistelmän laatiminen on tarkoituksenmukaista.

Tavanomaisissa konkurssipesissä pesäluettelon yhteenveto ja pesäinhoitajan arvio jako-osuuksista ovat yleensä riittävä tiivistelmä. Laajoissa konkurssipesissä on sen sijaan perusteltua laatia erillinen tiivistelmä, joka sisältää pesäinhoitajan arvion pantatun ja panttaamattoman omaisuuden realisoinnista kertyvästä määrästä.

Suosituksen liitteenä on mallit vähimmäisvaatimukset täyttävästä pesäluettelosta ja -täydellisestä pesäluettelosta.

Helsingissä 27. päivänä toukokuuta 2025

Ainomarja Salmela
puheenjohtaja

Mari Hankaankorpi
sihteeri

LIITE

1. Malli vähimmäisvaatimukset täyttävästä pesäluettelosta
2. Malli täydellisestä pesäluettelosta